

Випуск № 1, липень 2024

ДАЙДЖЕСТ ПРАКТИК ПАРТИСИПАЦІЇ НАВЧАЛЬНО- ІННОВАЦІЙНОГО КЛАСТЕРУ З Д «ДІАЛОГ. ДОВІРА. ДОБРОБУТ»

Шановні читачі!

Цей дайджест видається щомісячно в рамках проєкту "Підтримка відновлення місцевого самоврядування та відбудови і реконструкції громад в Україні: ФАЗА II", що є частиною програми "Сталий розвиток через вдосконалене місцеве врядування" (SDLG) і реалізується Агентством міжнародного співробітництва Асоціації муніципалітетів Нідерландів (VNG International) у партнерстві з Асоціацією міст України та фінансується Міністерством закордонних справ Королівства Нідерландів.

У цьому випуску:

ІННОВАЦІЇ КЛАСТЕРУ З Д «ДІАЛОГ.ДОВІРА.ДОБРОБУТ»

Створення Навчально-інноваційного Кластеру З Д «Діалог. Довіра. Добробут»

В 12 цільових громадах Кластеру З Д розпочався процес створення Громадських Рад

Навчання учасників Кластеру З Д застосуванню електронних платформ демократії

Громади Кластеру З Д започатковують нові інструменти партисипації

НОВИНИ УЧАСНИКІВ КЛАСТЕРУ

СТВОРЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ІННОВАЦІЙНОГО КЛАСТЕРУ ЗД «ДІАЛОГ. ДОВІРА. ДОБРОБУТ»

Установче засідання Навчально-інноваційного кластеру ЗД "Діалог. Довіра. Добробут"

25 червня 2024 року в рамках проєкту "Підтримка відновлення місцевого самоврядування та відбудови і реконструкції громад в Україні: ФАЗА II" відбулося установче засідання Навчально-інноваційного кластеру ЗД "Діалог. Довіра. Добробут".

Проєкт реалізується Агентством міжнародного співробітництва Асоціації муніципалітетів Королівства Нідерландів VNG International у партнерстві з Асоціацією міст України та за фінансової підтримки Міністерства закордонних справ Королівства Нідерландів.

Учасники та географія проєкту

До кластеру увійшли 12 територіальних громад із 6 областей України: Чернігівської, Сумської, Харківської, Херсонської, Миколаївської та Дніпропетровської.

Три громади брали участь у першій фазі проєкту: Очаківська, Бериславська, Високопільська. Інші громади приєдналися до другої фази проєкту: Баштанська, Першотравенська, Первомайська, Підгородненська, Перещепинська, Снігурівська, Талалаївська, Наталинська, Недригайлівська.

Робота кластеру

На установчому засіданні були присутні посадові особи ОМС/ВА, відповідальні за роботу з проєктом у напрямку "Децентралізація та демократизація". Було прийнято рішення про створення об'єднання у форматі Навчально-інноваційного кластеру ЗД "Діалог. Довіра. Добробут".

Кластер ЗД – це територіальне об'єднання 12 ОМС/ВА, які співпрацюють з інститутами громадянського суспільства, науковими та освітніми закладами для підвищення відкритості, прозорості та підзвітності діяльності ОМС/ВА, залучення громадян до прийняття управлінських рішень, забезпечення гендерної рівності, рівного доступу до послуг та прав людини.

Інноваційні інструменти та навчання

Для роботи кластеру створено спільний Google-документ для відображення напрацьованих інтелектуальних продуктів, планів їх створення та результатів впровадження. Платформа відкрита для всіх громад, що дозволяє швидко обмінюватися результатами роботи.

На установчому засіданні представники громад отримали інструктаж роботи з Google-документом та перше домашнє завдання – створити свої сторінки та наповнити їх планами роботи на 2024 рік.

Перший етап роботи

Перший спільний етап роботи громад буде стосуватися створення мережі Громадських рад ЗД Кластеру для побудови партисипативної системи управління в пілотних громадах проєкту.

Цей кластер започатковано в рамках напряму «Децентралізація та демократизація», за ініціативи його координаторки від VNG International - пані Наталії Бойко. Даний кластер є першим в Україні об'єднанням, метою якого є створення, нарощування та поширення інтелектуальних продуктів для добробуту та якості життя громадян у період воєнного та повоєнного відновлення України.

В 12 ЦІЛЬОВИХ ГРОМАДАХ КЛАСТЕРУ 3 Д РОЗПОЧАВСЯ ПРОЦЕС СТВОРЕННЯ ГРОМАДСЬКИХ РАД

ОНЛАЙН - засідання учасників/ць Навчально-інноваційного КЛАСТЕРУ 3 Д "Діалог. Довіра. Добробут"

09 липня 2024 року під час реалізації проєкту "Підтримка відновлення місцевого самоврядування та відбудови і реконструкції громад в Україні: ФАЗА II" відбулося установче ОНЛАЙН - засідання учасників/ць Навчально-інноваційного КЛАСТЕРУ 3 Д "Діалог.Довіра.Добробут".

Учасники начального заходу

В засіданні прийняли участь представники/ці 10 територіальних громад України - відповідальні за комунікації та взаємодію із громадськістю, а саме:

- 1.Бериславська ТГ Херсонська область
- 2.Високопільська ТГ Херсонська область
- 3.Наталинська ТГ Харківська область
- 4.Недригайлівська ТГ Сумська область
- 5.Очаківська ТГ Миколаївська область
- 6.Першотравенська ТГ Дніпропетровська область
- 7.Перещепинська ТГ Дніпропетровська область
- 8.Підгородненська ТГ Дніпропетровська область
- 9.Талалаївська ТГ Чернігівська область
- 10.Баштанська ТГ Миколаївська область

Тематика навчання

В рамках онлайн - засідання відбулося навчання учасників/ць з питань створення Громадських рад при ОМС/ВА у відповідності до Постанови Кабінету Міністрів України від 03 листопада 2010 року № 996 із змінами внесеними Постановою КМУ № 629 від 24.06.2023 року «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики».

В умовах переходу України на стандарти ЄС в питаннях застосування демократичних засад управління та комунікацій із громадськістю створення Громадських рад є самим важливим інструментом дорадчо-консультативної форми роботи. А в умовах підтримання 20 червня 2024 року у другому читанні і в цілому Урядового законопроєкту № 4253 «Про публічні консультації», який передбачає проведення публічних консультацій всіма органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування при запровадженні будь-яких управлінських рішень, Громадські ради виходять на перший план виконання даного закону.

Громадські ради

Саме Громадські ради готують і подають пропозиції до орієнтовного плану проведення консультацій з громадськістю;

- щодо строків проведення публічних громадських обговорень;
- опрацьовують отримані за результатами проведення консультацій з громадськістю пропозиції і зауваження;
- систематично інформують громадськість, зокрема через засоби масової інформації, про свою діяльність, прийняті рішення та стан їх виконання.

Наступні кроки 3Д Кластеру - створити ініціативні групи та сформувані вимоги до кандидатів на членство в Громадських радах.

НАВЧАННЯ УЧАСНИКІВ КЛАСТЕРУ З Д ЗАСТОСУВАННЮ ПЛАТФОРМ ЕЛЕКТРОННОЇ ДЕМОКРАТІЇ

Черговий семінар для представників цільових громад проєкту VNG International Ukraine: Платформа е-Дем

15.07.2024 відбувся семінар для представників цільових громад проєкту "Підтримка відновлення місцевого самоврядування та відбудови і реконструкції громад в Україні: ФАЗА II".

Учасники навчального заходу

Олександра Радченко, координаторка компоненту Е-демократія та Ірина Стесюк, національна модераторка платформи е-демократії E-DEM platform national moderator Фонду Східна Європа навчали учасників семінару як приєднатися до національної Платформи електронної демократії е-DEM.

Серед учасників - начальники загальних відділів, спеціалісти по комунікаціям із громадськістю та ІТ-спеціалісти 11 цільових громад проєкту, а саме: Бериславська, Високопільська, Наталинська, Недригайлівська, Очаківська, Першотравенська, Підгородненська, Первомайська, Перещепинська, Снігурівська та Талалаївська громади.

Основні питання, які було вивчено під час семінару

- Алгоритм приєднання до е-DEM
- Представлення роботи платформи електронної демократії е-DEM, що включає сервіси: "Місцеві петиції", "Консультації з громадськістю", "Громадський бюджет", "Шкільний бюджет".
- Визначення подальших кроків для приєднання до платформи е-DEM
- Питання та відповіді: застосування платформи е-DEM для проведення рейтингового голосування за кандидатів до складу Громадської ради, можливості впровадження інструменту Е-звернення, створення Центрів громадської активності

Результати семінару

Результатом семінару є підвищення рівня знань учасників/ць цільових громад з питань роботи Платформи е-DEM та інструментів електронної демократії, які можливо застосувати завдяки цій платформі. В умовах введення в дію нового Закону України "Про публічні консультації" № 4254, який передано на підписання Президенту України,

використання даної платформи стає особливо важливим інструментом ефективного врядування в умовах воєнного стану.

Платформа e-DEM втілює у життя основну норму Закону - Жодного управлінського рішення без публічних консультацій

КЕЙС ІНСТРУМЕНТІВ ПАРТИСИПАЦІЇ ЗД

УСПІШНІ ПРАКТИКИ ПАРТИСИПАЦІЇ ВІД ГРОМАД ЗД КЛАСТЕРУ – 2024

1. Баштанська міська територіальна громада Миколаївської області

МОЛОДІЖНИЙ ПРОСТІР РОЗВИТКУ «КРЕАТИВНА ХАТА»

Найкращим інструментом партисипації, особливо для молоді є створення Молодіжного простору для розвитку.

24 квітня 2024 року, у Баштанці відкрили молодіжний простір «Креативна Хата». Ідея створення простору виникла з метою надати молоді все необхідне для розвитку, самореалізації та спілкування.

Відкриття "Креативної Хати" в Баштанці - це не просто створення нового простору для молоді, це інвестиція в майбутнє громади та всієї України. Цей центр має потенціал стати потужним каталізатором для розвитку активної молоді, яка зможе не лише відбудувати своє містечко, але й зробити значний внесок у розвиток всієї країни.

Відкриття молодіжного простору в Баштанці стало можливим завдяки згуртованості та підтримці з боку потужних партнерів, Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) за підтримки Уряду Японії, UPSHIFT та ГО «Потрібні тут», які поділяють спільне бажання інвестувати в майбутнє молоді.

Баштанська міська територіальна громада продовжила розвивати молодіжні ініціативи у співпраці із проектом USAID DOBRE на базі Молодіжного простору. У травні 2024 року було створено робочу групу з розробки Концепції молодіжного проекту Баштанської громади на підставі частини четвертої статті 42 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні", відповідно до меморандуму між Баштанською громадою і ГО "АГЕНТСТВО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ» про співпрацю та партнерство у сфері розвитку територіальної громади. Процес розробки Концепції триває. Окрім того, активна молодь планує впровадження нових молодіжних ініціатив на базі створеного молодіжного простору.

2. Бериславська міська територіальна громада Херсонської області

РАДА ВПО

План відновлення та розвитку Бериславської міської територіальної громади на період до 2027 року, який було розроблено в рамках Фази 1 Проекту "Підтримка відновлення місцевого самоврядування та відбудови і реконструкції громад в Україні", який реалізовувався Агентством міжнародного співробітництва Асоціації муніципалітетів Нідерландів (VNG International) у партнерстві з Асоціацією міст України та за фінансової підтримки Міністерства закордонних справ Королівства Нідерландів, в першу чергу, був направлений на відновлення якості життя населення в громаді та сприяння його поверненню в громаду після її деокупації.

Для вирішення цього завдання перший проєкт, який почав впроваджуватися в життя у Бериславській міській територіальній громаді, був присвячений створенню першої на території Херсонської області Ради внутрішньо переміщених осіб (ВПО). Рада почала працювати як тимчасовий консультативно-дорадчий орган у серпні 2023 року і її метою стало вирішення проблемних питань, пов'язаних із реалізацією державної та місцевої політики у сфері захисту внутрішньо переміщених осіб, сприяння їхній інтеграції на території Бериславської міської територіальної громади, підтримки з боку громади в процесі інтеграції ВПО та залучення їх до процесів прийняття рішень. Рада ВПО почала діяти при виконавчому комітеті. Бериславська міська військова адміністрація затвердила Положення про раду та її кількісний склад (18 осіб).

Рада активно захищає права ВПО, надає міському голові для розгляду пропозиції, висновки, аналітичні матеріали та проєкти нормативно-правових актів щодо вирішення питань у сфері захисту прав ВПО. Члени Ради ВПО інформують громадськість про свою діяльність, ухвалені рішення та стан їхнього виконання. До роботи залучаються зацікавлені сторони, зовнішні експерти (науковці, представники інститутів громадянського суспільства, громадські, благодійні організації).

3. Високопільська селищна територіальна громада Херсонської області

Платформа DREAM

План відновлення та розвитку Високопільської селищної територіальної громади, який було розроблено та затверджено в 2023 році в рамках фази 1 Проєкту "Підтримка відновлення місцевого самоврядування та відбудови і реконструкції громад в Україні" містить 72 проєкти.

Для реалізації даного документу громада розпочала активно використовувати Платформу DREAM, на якій розмістила в загальному доступі опис 68 проєктів. Завдяки публічності даного процесу та активному інформуванню не тільки мешканців громади стосовно проєктів, які громада має на меті реалізувати наступні роки, але й потенційних інвесторів, громаді вдалося залучити додаткові кошти.

Так, Дитячий фонд ООН (ЮНІСЕФ) підписав угоду з Високопільською селищною громадою, щодо фінансування проєкту ремонту водопровідної мережі. Проєкт був відібраний через Державну цифрову екосистему управління відновленням DREAM

<https://dream.gov.ua/ua/project/DREAM-UA-020224-444A2E45/profile>

Протягом 2024-2025 років передбачена реалізація ще 3 проєктів:

<https://dream.gov.ua/ua/project/DREAM-UA-110424-15415CF5/profile>

<https://dream.gov.ua/ua/project/DREAM-UA-160424-4466A09B/profile>

<https://dream.gov.ua/ua/project/DREAM-UA-240624-D046FED9/profile>

На етапі завершення реалізації знаходиться проєкт щодо поліпшення довілля на території громади "Будівництво очисних споруд в смт.Високопілья", який фінансується з Фонду ліквідації наслідків збройної агресії рф

<https://dream.gov.ua/ua/project/DREAM-UA-160224-43E4D1DE/profile>

Відновлюються опорні навчальні заклади громади

https://www.facebook.com/story.php/?story_fbid=369388122851684&id=100093414978602

<https://dream.gov.ua/ua/project/DREAM-UA-300124-E79D9F1E/profile>

<https://dream.gov.ua/ua/project/DREAM-UA-110923-0E14DFBA/profile>

За період 2023-2024 року громада отримала допомогу з відновлення критичної інфраструктури від USAID DOBRE, Water Mission, ГО «ДЕСЯТЕ КВІТНЯ», We World, БФ «Фонд за сильну Україну», БФ «РЕСКЬЮ НАУ», ACTED, Save the Children in Ukraine тощо.

4. Наталинська сільська військова адміністрація

Міжвідомча безпекова координація та партнерства в умовах воєнного стану

Наталинська сільська військова адміністрація створила ефективні міжвідомчі партнерства та координує роботу безпекової платформи за участі державних і недержавних інституцій та інших зацікавлених сторін.

Дана Платформа побудована на партнерстві Наталинської сільської військової адміністрації, поліції та ДСНС. Кожне півріччя, а за потреби і частіше, громада заслуховує звіт поліцейського офіцера громади щодо статистики правопорушень по громаді у сфері громадської безпеки, а також опрацьовуються заходи по їх профілактиці в умовах воєнного стану.

Окрім того, між Наталинською сільською радою та ПАОП «Промінь» заключено меморандум в сфері пожежної безпеки, так як на базі ПАОП «Промінь» функціонує діюча добровільна пожежна команда. Для покращення роботи добровільної пожежної команди ПАОП «Промінь» в рамках меморандуму про співпрацю сільською радою придбано для 5 членів ДПК бойовий одяг та спорядження (5 одиниць захисних костюмів пожежних «Фенікс», 5 касок пожежних КП-10, 5 пар вогнетривких чобіт, пояси пожежні та кобури для сокир.

З метою покращення стану протипожежної безпеки громади придбано пожежну цистерну ПЦ-6 для оперативного підвезення води до підрозділів ДСНС та проведення робіт з благоустрою на території громади.

Як зазначив очільник Наталинської СВА, Володимир Птишник, бюджет громади виконує ще одну надважливу місію – підтримка ЗСУ. Видатки на забезпечення потреб щодо відсічі збройної агресії за I півріччя 2024 року склали понад 34 млн. грн.

5. Недригайлівська селищна територіальна громада Сумської області

ЧАТ – БОТ у Telegram

В рамках проекту "Підтримка відновлення місцевого самоврядування та відбудови і реконструкції громад в Україні: ФАЗА II" Недригайлівська селищна рада 08 липня 2024 року створила ЧАТ-БОТ «Недригайлівська ТГ» у Telegram.

За допомогою створеного чат-боту жителі Недригайлівської селищної територіальної громади швидко отримують інформацію про муніципалітет та послуги, важливі новини та інформацію щодо роботи органу місцевого самоврядування, його структурних підрозділів, комунальних підприємств тощо.

За короткий час чат-бот набув неабиякого розповсюдження і, на сьогоднішній день, має близько 100 підписників.

Недригайлівський селищний голова Костянтин Волков активно включився в роботу чат-боту та став створювати відео про результати роботи органу місцевого самоврядування та вирішення актуальних питань громади, наприклад, забезпечення

населення громади централізованим водопостачанням, залучення громадськості до екологічних акцій, створення зон відпочинку та вирішення питань благоустрою.

Telegram-канал вирішує питання не тільки інформування, але й дозволяє отримати зворотню реакцію мешканців громади шляхом оцінки інформації.

<https://t.me/nedrselrad7>

6. Першотравенська міська територіальна громада Дніпропетровської області

Створення міжмуніципальної Агенції розвитку та відновлення

Створення спільного комунального підприємства двох муніципалітетів – прекрасний досвід відкритості та об'єднання зусиль, направлених на відновлення та розвиток громад.

Ураховуючи установчий договір про створення спільного комунального підприємства «Агенція розвитку та відновлення громад Присамар'я» Першотравенської міської та Петропавлівської селищної рад, затверджений рішенням Першотравенської міської ради від 12.10.2023 № 140-23/УШ і рішенням Петропавлівської селищної ради від 25.10.2023 № 1363-31/ VIII, Першотравенська міська рада рішенням № 49 -14 /VIII від 07.12.2023 року визначила завдання щодо реєстрації вищезазначеного підприємства та затвердила його Статут.

Спільне комунальне підприємство «Агенція розвитку та відновлення громад Присамар'я» Першотравенської міської і Петропавлівської селищної рад було зареєстроване 05.01.2024 та активно функціонує. Основні функції Агенції – проектна діяльність, сприяння залученню інвестицій, діяльність у сфері зв'язків із громадськістю, сприяння залученню громадськості до процесів відновлення громад тощо.

Створення такого підприємства сприяло налагодженню співпраці ОМС, місцевих ОГС та мешканців навколо проєктів відновлення та розвитку громад, збір та аналіз даних щодо проблем участі громадськості та їх вирішення через ОГС, проведення форумів, збір пропозицій до стратегічних документів громад тощо.

Агенцією спільно з громадською організацією «Місцевий Розвиток Громад» у співпраці з Першотравенською міською радою:

- реалізовано проєкт із заміни дерев'яних вікон на металопластикові для покращення умов проживання та забезпечення безпеки для ВПО, які перебувають у місці тимчасового проживання (МТП) на базі КЗДО «Білочка» у місті Першотравенську за фінансування Угорської Екуменістичної Служби Допомоги;
- у процесі реалізації проєкт з озеленення пришкольної території Першотравенського ліцею № 5 за грантової угоди між громадською організацією «Діксі Груп» та громадською організацією «Місцевий розвиток громад»;
- у процесі реалізації проєкт з проведення ремонту в санвузлах та заміни сантехніки у місці тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб на базі КЗДО «Білочка» за фінансування Helvetas Swiss Solidarity «Підтримка відновлення громад на сході України».

Спільно з громадською організацією «Простір суспільних ініціатив» у співпраці з Першотравенською міською радою реалізовується проєкт зі створення сприятливих умов для інтеграції молодих людей ВПО за фінансування Ради Європи у межах проєкту «Молодь за демократію в Україні: Фаза III».

17-18 червня представники Агенції взяли участь у стартовій конференції проєкту «Підтримка відновлення місцевого самоврядування та відбудови і реконструкції громад в Україні: ФАЗА II».

Представники СКП «Агенція розвитку та відновлення громад Присамар'я» не зупиняються на досягнутому, а постійно активно навчаються і беруть участь у написанні конкурсних проєктних заявок для підтримки сталого розвитку та відновлення українських громад.

Випуск підготовлено в рамках проєкту "Підтримка відновлення місцевого самоврядування та відбудови і реконструкції громад в Україні: ФАЗА II", що є частиною програми "Сталий розвиток через вдосконалене місцеве врядування" (SDLG) і реалізується Агентством міжнародного співробітництва Асоціації муніципалітетів Нідерландів (VNG International) у партнерстві з Асоціацією міст України та фінансується Міністерством закордонних справ Королівства Нідерландів.

КОНТАКТИ ПРОЄКТУ:

e-mail: natalia.boiko@vng-sdlg.nl

Facebook: <https://www.facebook.com/VNGI.Ukraine>